

לכבוד:

**עו"ד עמית בכר – יו"ר לשכת עורכי הדין
מר יריב לוי – שר המשפטים**

שלום רב,

הנדון: בקשה להקלות, התאמות, מיקוד חומר הבחינה בחינת ההסמכה – מועד קיץ 2025

שמי עו"ד אורטל רייסמן, מרצה למשפטים ומנכ"לית בית-הספר להכנה לבחינות לשכת עורכי הדין. מזה שנים רבות אני מלווה מקרוב מאות נבחנים בתהליך ההכנה לבחינות ההסמכה, מתוך מחויבות עמוקה הן לרמת ההכשרה והן להוגנות התהליך.

לצערנו, מדינת ישראל נמצאת בתקופה חריגה וקשה ביותר מבחינה ביטחונית, כלכלית ונפשית. המלחמה מול איראן, האיומים המתמשכים בעקבות מבצע "כלביא" וכלל האירועים הביטחוניים שמתרחשים בשבועות האחרונים יוצרים מציאות חיים בלתי אפשרית עבור רבים מתושבי המדינה – ובפרט עבור ציבור הנבחנים לבחינת ההסמכה.

המצב המתוח משפיע באופן ישיר על שגרת הלימודים, הרציפות הרגשית והיכולת הקוגניטיבית של הנבחנים. רבים מהם נאלצו להתמודד עם אזהקות חוזרות, שהות ממושכת במקלטים, פינויי יישובים, גיוס לשירות מילואים פעיל, קשיים כלכליים חמורים, חוסר ודאות תעסוקתית ואישית, ואף עם פגיעות פיזיות ונפשיות ישירות.

לאור זאת, ובהתאם לתקדימים שננקטו במועדים קודמים בתקופות חירום (לרבות בתקופת הקורונה ובתקופות לחימה קודמות), אנו פונים בדרישה להחיל הקלות מיידיות שיבטיחו שמירה על עקרון השוויון וההוגנות כלפי ציבור הנבחנים.

להלן עיקרי הבקשות:

- 1. הפחתת רף המעבר ל-56 נקודות:** מדובר בצעד מידתי והוגן, שבוצע במועד האחרון. הפחתת הרף תיתן מענה לפגיעה בריכוז, בהיקף ההכנה וביכולת הנבחנים להתמודד עם הבחינה בתנאים הקיימים. לכן אבקש להאריך את הוראת השעה גם למועד הנוכחי.
- 2. תוספת זמן בבחינה (15 דקות בחלק א' של המבחן ו-25 דקות בחלקים ב' וג'):** תוספת זמן תאפשר לנבחנים להתמודד עם האטה קוגניטיבית טבעית הנובעת ממתח נפשי מתמשך, חרדה ופגיעה ברצף הלמידה.
- 3. פרסום מסמך הקלות רשמי ומסודר:** אנו מבקשים לקבוע אמות מידה ברורות להקלות פרטניות לנבחנים במצבי קצה – לרבות חיילי מילואים, הורים לילדים קטנים, בעלי מגבלות רפואיות ונפשיות ונבחנים המתמודדים עם קשיים כלכליים חריפים בעקבות המצב. המסמך יאפשר שוויון הזדמנויות.
- 4. מיקוד חומר הבחינה:** אנו מבקשים לפרסם בהקדם רשימת נושאים ממוקדת שתצמצם את היקף החומר הנדרש, לרבות סילבוס פסיקה מוגדר בדומה לקובץ החקיקה המחייב. מיקוד החומר יפחית עומס מיותר ויאפשר לנבחנים להתמקד בלמידה אפקטיבית בזמן שנותר.
- 5. קביעת מועד בחינה נוסף (מוקדם ככל הניתן):** מתוך מטרה להימנע מפגיעה ברצף התעסוקתי והלימודי של הנבחנים, אנו מבקשים לקבוע מועד בחינה נוסף סמוך ככל האפשר למועד הקיץ, עבור מי שייאלצו לוותר על הבחינה הנוכחית או ייכשלו בה עקב הנסיבות החריגות או אנשים שגויסו למילואים. בשנה הקודמת היו 5 מועדי בחינות בגלל המצב במדינה, מן הראוי לקיים מועד נוסף על מנת להקל על ציבור משרתי המילואים והציבור בכלל.

אנו מדגישים כי מדובר בבקשות מידתיות, ראויות וסבירות, שמטרתן למנוע פגיעה לא-מידתית בזכויותם של אלפי נבחנים לקבלת רישיון עריכת דין.

כיום במדינה ישנן הקלות שניתנו לסטודנטים ברחבי הארץ, כך לדוגמא: הפחתת חומרי לימוד, אפשרות לגשת למספר מועדים.

כמו כן, משרד החינוך אף פרסם ביטול בגרויות וקבלת ציוני מגן.

ראוי לציין שמדובר בדרישות הוגנות לאור המצב שכולנו חווים.

נשמח לתאם פגישה בהקדם, בהשתתפות נציגי הלשכה, נציגי הנבחנים ונציגי מוסדות ההכנה, על מנת לגבש מתווה מוסכם ומאוזן שייתן מענה אמיתי למצוקה הקיימת.

בכבוד רב,

עו"ד אורטל רייסמן, מנכ"לית בית הספר לבחינות לשכה

העתקים:

עו"ד דנה בלום – מנהלת מחלקת הסמכה והתמחות בלשכת עורכי הדין

עו"ד אושרת תגר – מנכ"לית לשכת עורכי הדין

ח"כ שמחה רוטמן – יו"ר ועדת החוקה, חוק ומשפט